

10.06.2025

Dnro 1300/03.04.04.04.10/2024

Asia

Kunnallisvalitus

Valittaja

xxxxxxx, Joensuu

Päätös, josta valitetaan

Joensuun kaupunginvaltuusto 17.6.2024 § 48

Valtuusto on päättänyt, että

1. perusopetuksesta lakkautetaan:

- Louhiojan koulu vuonna 2025
- Kanervalan koulu vuonna 2025
- Kiihtelysvaaran koulu vuonna 2026
- Mutala-Utra-Rantakylä alueen -kouluverkon ratkaisuun palataan Utran koulun tarveselvityksen laadinnan yhteydessä tulevan valtuustokauden aikana.
- Rekivaaran koulu vuonna 2027
- Iiksenvaaran koulu vuonna 2027
- Niittylahden koulu vuonna 2027

Lisäksi:

- Niittylahdenrantaan ei rakenneta koulua
- Reijolaan suunnitellun koulun paikka muutetaan nykyisen Niittylahden koulun paikalle.
- Kanervalan koulun lakkautuessa nykyisen mallin mukainen englantipainotteinen opetus jatkuu Joensuussa. Opetuksen järjestämispaikkaa ja toteutusmallia tarkastellaan.

2. Pyhäselän lukio jatkaa aikaisemmin tehdyn päätöksen mukaisesti.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valtuuston päätös on kumottava siltä osin kuin sillä on päätetty uuden koulun rakentamisesta Niittylahteen Reijolan kauppamäen sijaan.

Vaatimusta on valituksessa ja valitusajan kuluessa hallinto-oikeuteen saapuneissa valituksen täydennyksissä perusteltu muun ohella seuraavilla seikoilla:

Reijolan koulun oppilaita, vanhempia ja alueen asukkaita ei ole kuultu asianmukaisesti päätöksentekoprosessissa, vaikka päätös vaikuttaa merkittävästi heidän elinympäristöönsä. Koko prosessin ajan Joensuun kaupunki on viestinyt, että uusi koulu rakennetaan Reijolaan. Vaikka Reijolan koulua ei ole missään vaiheessa esitetty lakkautettavaksi, valtuustossa hyväksytty päätös uuden koulun rakentamisesta Niittylahteen johtaa käytännössä Reijolan koulun lakkauttamiseen.

Niittylahden asukkaiden juuri ennen kokousta jättämän koulun rakentamista Niittylahteen koskevan adressin huomioiminen herättää kysymyksiä päätöksenteon demokraattisuudesta.

Koulun rakentaminen Reijolan kauppapaikalle on jo valmisteltu hanke, kun taas Niittylahden koulun tontille rakennettaessa hanke pitäisi aloittaa käytännössä alusta. Tämä aiheuttaisi lisäkustannuksia ja siirtäisi koulun valmistumisajankohtaa. Lisäksi koulun rakentaminen Niittylahteen lisää koulukyydin piiriin tulevien lasten määrää, mikä on merkittävä lisäkulu. Niittylahdesta päin tulevat lapset ovat jo tällä hetkellä suurilta osin koulukuljetusten piirissä. Uuden koulun sijainti Reijolassa mahdollistaisi lyhyemmät ja turvallisemmat koulumatkat oppilaille Reijolasta ja Karhunmäeltä, jossa suurin osa heistä asuu. Koulun ja päiväkodin rakentaminen Niittylahteen lisäisi liikennettä ja näin ollen ruuhkia ja vaikeuttaisi jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallista liikkumista. Uuden koulun sijainti Reijolan kauppapaikalla mahdollistaisi paremmin esiopetuksen ja koulun yhdysluokkatoiminnan. Reijolan koulu on tärkeä osa Reijolan ja Karhunmäen yhteisöjä. Se tarjoaa tiloja ja toimintoja, jotka kokoavat ihmisiä yhteen ja edistävät yhteisöllisyyttä. Niittylahden koulu on liian kaukana palvelemaan tätä tarkoitusta tehokkaasti. Päätös asettaa Reijolan ja Karhunmäen alueet eriarvoiseen asemaan suhteessa Niittylahden alueeseen.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Valittaja on 2.8.2024 ja 14.8.2024 toimittamissaan kirjelmissä esittänyt muun ohella, että uuden koulun rakentamista koskeva päätös on ristiriidassa aiemmin tehdyn Niittylahden koulun lakkauttamista koskevan päätöksen kanssa. Päätöksen perustelut ovat ristiriitaiset ja puutteelliset. Tehty päätös tosiasiallisesti lakkauttaa Reijolan koulu on Joensuun kuntastrategian vastainen. Päätös ei noudata Joensuun investointikehystä, eikä lupausta tarkasta taloudenpidosta.

Kaupunki on kouluverkkoselvityksen perusteella todennut ja kuntalaisille viestinyt, että Reijola-Niittylahti-alueelle on taloudellisesti mahdollista rakentaa yksi koulu sekä koulun yhteyteen päiväkotit. Yhdellä koulu-päiväkotikompleksilla saadaan riittävät kustannussynergiaedut kaupungin talouden

tasapainottamiseksi. Valtuusto on päättänyt rakentaa koulun Niittylahteen, mikä käytännössä rajaa pois mahdollisuuden rakentaa sitä Reijolaan.

Kaupunginhallitus on antanut lausunnon, jossa on muun ohella todettu, että kaupunginvaltuuston päätös 17.6.2024 § 48, siltä osin kuin se on valituksen kohteena, on syntynyt kaupunginvaltuustossa tehdyn muutosesityksen pohjalta. Näin olleen Reijolaan suunnitellun koulun paikan muuttamista Niittylahden koulun paikalle ei ole selvitetty asian valmistelussa. Reijolan koulun oppilaita, heidän vanhempiaan, koulun henkilökuntaa ja muita, joihin asialla saattaa olla vaikutusta, ei ole kuultu mainitusta muutoksesta. Hallinto-oikeuden arvioitavaksi jää, mikä merkitys näillä seikoilla asiassa on.

Valittaja on antanut vastaselityksen, jossa on muun ohella todettu, että päätös loukkaa kuntalaisten luottamuksen suoja, koska kunta on vuosina 2023–2024 viestinyt kuntalaisille, että Reijolaan rakennetaan uusi koulu ja on kirjannut tämän myös kuntastrategiaansa. Päätös on kuitenkin yllättäen ollut päinvastainen.

Valittaja on 23.5.2025 toimittanut vastaselityksen liitteitä.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus ei tutki valitusajan päättymisen jälkeen esitettyjä uusia valitusperusteita eikä päätöksen tarkoituksenmukaisuutta koskevia valitusperusteita.

Hallinto-oikeus kumoaa Joensuun kaupunginvaltuuston päätöksen 17.6.2024 § 48 siltä osin kuin sillä on päätetty, että Reijolaan suunnitellun koulun paikka muutetaan nykyisen Niittylahden koulun paikalle.

Perustelut

Tutkimatta jättäminen

Kuntalain 135 §:n 3 momentin mukaan valittajan tulee esittää 2 momentissa tarkoitetut valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Kunnanvaltuuston päätöspöytäkirja 17.6.2024 on ollut nähtävillä kunnan verkkosivuilla 20.6.2024 lukien, joten valittajan katsotaan kuntalain 140 §:n 3 momentin mukaisesti saaneen tiedon valituksenalaisesta päätöksestä 27.6.2024. Valitusaika on siten säädettyjen määräaikain laskemisesta annetun lain pyhäpäiväsääntö huomioiden päättynyt 29.7.2024. Valittaja on vasta valitusajan päättymisen jälkeen 2.8.2024 ja 14.8.2024 hallinto-oikeuteen toimittamissaan kirjelmissä ja 12.9.2024 toimittamassaan vastaselityksessä esittänyt, että päätös on ristiriitainen, puutteellisesti perusteltu, kuntastrategian vastainen ja rikkoo luottamuksensuojaa. Nämä kokonaan uudet valitusperusteet on jätettävä myöhässä esitettyinä tutkimatta.

Hallinto-oikeus ei voi kunnallisvalituksen johdosta arvioida valituksenalaisen päätöksen tarkoituksenmukaisuutta, vaan yksinomaan päätöksen lainmukaisuutta. Valittaja on esittänyt, että päätös Reijolaan suunnitellun koulun paikan muuttamisesta nykyisen Niittylahden koulun paikalle lisää kaupungin kustannuksia, siirtää koulun valmistumisajankohtaa, aiheuttaa ruuhkia ja heikentää Reijolan alueen yhteisöllisyyttä. Koulun sijainti Reijolassa mahdollistaisi valituksen mukaan myös paremmin yhdysluokkatoiminnan. Mainitut valitusperusteet koskevat päätöksen tarkoituksenmukaisuutta ja ne on siten jätettävä tutkimatta.

Kuulemista ja vaikutusmahdollisuuksien varaamista koskeva valitusperuste

Keskeiset sovellettavat säännökset

Kuntalain 22 §:n 1 momentin mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä.

Kuntalain 29 §:n 1 momentin mukaan kunnan toiminnasta on tiedotettava asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämisestä palveluista, taloudesta, kunnassa valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa.

Hallintolain 41 §:n 1 momentin mukaan jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Saman pykälän 2 momentin mukaan asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla.

Esitetty selvitys ja asian oikeudellinen arviointi

Valituksen perusteena on esitetty, että Reijolan koulun oppilaita, vanhempia ja alueen asukkaita ei ole kuultu Reijolaan suunnitellun uuden koulun sijaintipaikan siirtämistä koskevassa asiassa.

Kuntalain 22 ja 29 §:ssä säädettyjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien laajuus ja tavat ovat kunnan harkinnassa. Kuntalain säännökset asettavat kunnalle yleisen velvollisuuden huolehtia osallistumisen mahdollistamisesta, mutta ei sellaista yksittäisen asian käsittelyä koskevaa menettelyvaatimusta, jonka laiminlyöminen voisi johtaa asiassa tehdyn päätöksen kumoamiseen. Hallintolain 41 § sen sijaan sisältää yksityiskohtaisemman velvollisuuden asian vireillä olosta tiedottamisesta ja vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta silloin, kun asian ratkaisulla voi

olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin.

Valtuusto on valituksenalaisella päätöksellään muun ohella päättänyt kokouksessa tehdyn muutosesityksen perusteella, että Reijolaan suunnitellun koulun paikka muutetaan nykyisen Niittylahden koulun paikalle. Kaupunginhallituksen esitys on Niittylahden osalta ollut se, että Niittylahden koulu lakkautetaan vuonna 2027 ja ettei Niittylahdenrantaan rakenneta koulua. Joensuun kaupunginhallituksen hallinto-oikeudelle antaman lausunnon mukaan kaupungin strategiassa 2021–2025 Reijolan koulu ja päiväkotito on mainittu 2024–2026 toteuttavina tai käynnistettävänä hankkeina. Kaupunginvaltuusto on aiemmin 28.8.2023 (§ 86) päättänyt, että Reijolan uusi koulu toteutetaan 3-sarjaisena ja että sen sijoituspaikka on alustavasti Reijolan yhteisötalon takana oleva tontti ja että myös Niittylahdenrannan alueelle tulee koulu ja varhaiskasvatuspalvelut. Kaupunginhallituksen lausunnon mukaan tämän jälkeen alkuvuodesta 2024 Joensuun kaupunki on käynnistänyt säästöselvitykset, ja on tähän liittyen tehnyt muun muassa laajan kouluverkkoselvityksen kevään 2024 aikana. Selvityksen perusteella kaupunginhallitus on 17.6.2024 (§ 48) esittänyt kaupunginvaltuustolle, että Niittylahden koulu lakkautetaan vuonna 2027 ja ettei Niittylahdenrantaan rakenneta uutta koulua. Kaikki Niittylahden ja Reijolan alueen oppilaat on ollut tarkoitus sijoittaa uuteen Reijolan kouluun sen valmistuttua. Lausunnon mukaan valmistelu hallintolain 41 §:n mukaisine vaikutusmahdollisuuksineen on tehty tämän esityksen mukaisesti. Edelleen lausunnossa on todettu, että asiallisesti Reijolaan suunnitellun uuden koulun paikan muuttaminen Niittylahden koulun paikalle merkitsee, että Niittylahdessa jatkaa koulu, vaikka päätösehdotuksessa ollut Niittylahden koulun lakkauttamista ei esitetty hylättäväksi ja siten erikseen hylätty.

Hallinto-oikeus toteaa, että valituksenalainen päätös merkitsee sitä, ettei Reijolaan rakenneta aiemmin päätetyin tavoin uutta koulua. Esitetyn selvityksen mukaan Reijolan uusi koulu on valituksenalaista päätöstä tehtäessä ollut hankesuunnitelmavaiheessa. Valituksenalaisella päätöksellä ei ole päätetty lakkauttaa Reijolan nykyistä koulua. Kaupunginhallituksen lausunnon mukaan päätöksellä on kuitenkin tosiasiallisia vaikutuksia Reijolan kouluun, koska päätöksen perusteella joudutaan arvioimaan Reijolan koulun tilanne. Valituksenalaisen päätöksen juoksevaan pöytäkirjaan sisältyvästä kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätöksestä 14.5.2024 § 37 ilmenee, että Reijolan nykyisessä koulussa on tehty sisäilmakorjauksia ja että tiloja on otettu pois käytöstä. Osana kouluverkkoselvitystä tehdyn koulutilojen kunnon selvityksen mukaan Reijolan koulu tulee pian korvata uudella rakennuksella. Hallinto-oikeus katsoo, että tässä tilanteessa päätöksellä muuttaa Reijolaan rakennettavaksi päätetyn koulun paikka nykyisen Niittylahden koulun paikalle on voinut olla hallintolain 41 §:n 1 momentissa tarkoitettu huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten oloihin. Asian valmistelussa on siten pitänyt varata tällaisille henkilöille tilaisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta.

Asiassa esitetystä selvityksestä ilmenee, että ennen valituksenalaisen päätöksen tekemistä on huhtikuussa 2024 järjestetty useampia kuntalaisten kuulemistilaisuuksia. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätöksestä 14.5.2024 § 37 käy ilmi, että kuntalaiskuulemisten pohjana on ollut viranhaltijoiden ja konsulttifirma FCG:n tekemä ehdotus kouluverkoista ja lakkautettavista kouluista. Hallinto-oikeus toteaa, että tähän ehdotukseen ei ole sisältynyt aiemmin Reijolaan rakennettavaksi päätetyn koulun siirtäminen muualle, eikä muitakaan Reijolan alueen koulua koskevia ehdotuksia. Muualtakaan valmisteluaineistosta ei ilmene, että vaikutusmahdollisuuksia varattaessa olisi esillä ollut se vaihtoehto, että tuleva valtuuston päätös voisi koskea Reijolan alueen koulua. Kaupunki ei siten ole asianmukaisesti tiedottanut Reijolan uutta koulua koskevan asian vireilläolosta, mistä syystä osallisilla ei ole ollut mahdollisuutta lausua mielipidettään asiassa. Reijolaan suunnitellun uuden koulun paikan muuttamisen osalta asian vireilläolosta ei ole näin ollen tiedotettu eikä osallisille varattu osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia hallintolain 41 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Kaupunginvaltuuston päätös on näin ollen syntynyt vaikuttamismahdollisuuksien varaamisen laiminlyömisestä johdosta virheellisessä järjestyksessä siltä osin kuin sillä on päätetty, että Reijolaan suunnitellun koulun paikka muutetaan nykyisen Niittylahden koulun paikalle.

Kaupunginvaltuuston päätöksen tultua osittain kumotuksi edellä mainitulla perusteella hallinto-oikeus ei lausu enää muista valitusperusteista.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 135 § ja 138 §
Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta 2 § ja 5 § 1 momentti

Muutoksenhaku

Kuntalain 142 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet xxxxxxxxx

Esittelevä jäsen

xxxxxx

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden
asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	xxxxxxxxx, sähköinen tiedoksianto
Oikeudenkäyntimaksu	maksutta
Jäljennös maksutta	Joensuun kaupunginvaltuusto / kaupunginhallitus, sähköpostitse antopäivänä Kunnan on kuntalain 142 §:n mukaan viipymättä julkaistava ilmoitus tästä päätöksestä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuun ottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kunnan, kuntayhtymän tai asianomaisten kuntien yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen tai sähköisen viestin saapumispäivänä.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus, PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>